

PATENTBESVÄRSRÄTTENS DOM

meddelad i Stockholm den 28 februari 2013

PARTER

Klagande

Whitelines AB, 556695-8061

Ombud: Ehrner & Delmar Patentbyrå AB

Box 10316, 100 55 Stockholm

Motpart

SB

SAKEN

Upphävande av patent på "Skrivpapper med stömlinjer"

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Patent- och registreringsverkets (PRV) beslut den 22 oktober 2009
angående patent nr 0500825-5, se domsbilaga 1

DOMSLUT

Patentbesvärsrätten avslår överklagandet.

LC

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Org.nr
Box 24160	Karlavägen 108	08-450 39 00	08-783 76 37	202100-3971
104 51 Stockholm				

REDOGÖRELSE FÖR SAKEN OCH FRAMSTÄLLDA YRKANDEN

Sedan OH ansökt om patent den 13 april 2005 och Whitelines AB därefter förvärvat rätten till uppfinningen meddelades den 19 december 2006 patent på "Skrivpapper med stödlinjer".

SB invände mot patentet och hänvisade till ett av honom känt kuvert (D1), som under invändningsförfarandet kom att benämnas Sverigekuvertet, varpå Whitelines AB inkom med nya patentkrav den 8 juli 2009.

PRV konstaterade, i det överklagade beslutet genom vilket patentet upphävdes, att Whitelines AB medgivit att kuvertet (D1) varit känt vid tidpunkten för uppfinningens tillkomst och fann att uppfinningen enligt patentkrav 1 saknar nyhet i förhållande till den genom D1 kända tekniken.

Uppfinningen

Av patentets beskrivning framgår bl.a. följande om uppfinningen, dess bakgrundsteknik och ändamål.

Uppfinningen avser ett skrivpapper med läsnings- eller skrivningsstödlinjer, av den art som framgår av ingressen till kravet 1.

I synnerhet då handskriftsanteckningar ska skrivas på ett pappersark, är det önskvärt att arket är försett med parallella horisontella linjer, och eventuellt även vertikala parallella linjer till bildning av ett rutmönster, exempelvis ett mönster av kvadratiska rutor. Även för läsningens skull är det önskvärt att arket har sådana stödlinjer.

Vid kopiering av skrift och bilder på papperet är det vanligen mindre önskvärt att stödlinjerna blir synliga på kopian. Å andra sidan är det önskvärt att stödlinjerna klart kontrasterar mot den av arkytan bildade bakgrunden till stödlinjerna, så att linjerna ger ett effektivt stöd för skribenten vid läsning och skrivning. För konventionellt linjerat väsentligen vitt papper med mörka stödlinjer kopieras stödlinjerna ofta bättre

än anteckningarna till kopior som frambringas med konventionella kontorskopiatorer och skannrar.

Om man försöker utforma stödlinjerna som svaga, färgade linjer, fyller de inte sin avsedda grundfunktion, dvs. ett ändamålsenligt stöd för att hålla skriften på raka rader. För att både erbjuda väl synliga linjer och dessutom förhindra en kopiering av dessa linjer till kopiorna vid kopiering av det med handskrift försedda arket, är det förut känt att förse ett vitt pappersark med relativt kraftigt kontrasterande stödlinjer av en färg (blå) som äldre konventionella kopiatorer hade svårt att uppfatta, men en sådan ansats har begränsad nytta, eftersom kopiatorer och skannrar numera även avkänner färger inkluderande blått.

Ett ändamål med uppfinningen är därför att anvisa ett stödlinjrat papper, som erbjuder god läsergonomi. Ändamålet är även att tillhandahålla linjer som är tydliga men ändå svaga, så att de inte enkelt kan överföras till kopior framställda med konventionella kopiatorer/skannrar.

Uppfinningen innebär att pappersytans stödlinjer bildas av "ofärgade" pappersytpartier, medan pappersytan i övrigt har en jämnt utbredd och mycket svag "färgning". Stödlinjerna utgör en ringa andel av pappersarkets yta. Färgningen är tillräckligt svag för att den inte ska uppfattas av registreringsorganen i en konventionell kontorskopiator eller skanner på grund av kontrasten gentemot stödlinjerna eller gentemot någon referens. Genom att den svaga färgningen utbreder sig över en relativt stor area på pappersarket, kan den lätt uppfattas av människoögat som en lugn och vilsam bakgrund, medan de ofärgade pappersområdena uppfattas som starkt kontrasterande, trots en ringa färgskillnad mellan linjerna och bakgrunden, dvs. de färgade och ofärgade ytorna. Trots att färgskillnaden är liten, uppfattas den lätt av människoögat, samtidigt som en kopiator med normalt inställd känslighet har svårt att uppfatta att bakgrundsytan har en mot linjerna kontrasterande färg. Kopiatorns/skannerns känslighetsgräns är normalt inställd på ett sådant värde att smuts o. dyl. inte ska avbildas på kopian.

Yrkanden

Whitelines AB har i Patentbesvärsrätten vidhållit patentet med de av PRV prövade patentkraven, vilka återges i domsbilaga 1.

SB har bestritt ändring.

Grunder

Whitelines AB har till grund för sin talan anfört att uppfinningen är ny och har uppfinningshöjd. På rättens fråga har bolaget också anfört att vad som anges i patentkrav 1 har motsvarighet i grundhandlingarna, att det i patentbeskrivningen angivna ändamålet med uppfinningen uppnås med vad som anges i patentkrav 1 samt, att patentkrav 1 med avseende på gjorda ändringar innehåller bestämda uppgifter om vad som söks skyddat.

SB har till grund för sin talan vidhållit att uppfinningen inte är ny alternativt att den saknar uppfinningshöjd.

Utveckling av talan

Whitelines AB har utvecklat sin talan i huvudsak enligt följande.

Professor Björn Kruse, som är professor i digital bild och medieteknik vid Linköpings Universitet har genomfört en mätning på det anförda "Sverigekuvertet", D1. Inför mätningen inskannades ett Sverigekuvert med bitdjup på 16 bitar. Resultatet av mätningen ger en färgskillnadsgrad för Sverigekuvertet ΔE (Delta-E) i CIELab-rymden, som uppgår till 0,5245.

Mot bakgrund av resultatet av den genomförda undersökningen måste uppfinningen sådan den definieras i patentkraven vara ny.

Nyhets hänvisningen i form av D1 har funnits på marknaden ett stort (okänt) antal år. Samtidigt har problemet med att stömlinjer överförs på kopior liksom på faxutskriften funnits lika länge som det funnits kopiatorer och faxar, men det är först i och med föreliggande uppfinning

problemet har fått sin lösning i form av papper med stömlinjer som inte återges vid kopiering/faxning. Till detta kan läggas att marknadens reaktioner vid lansering av produkten varit översvallande.

Kravet på uppfinningshöjd är därför uppfyllt vid beaktande av det anförda kuvertet (D1).

Uppfinningshöjdskravet måste också anses vara uppfyllt med utgångspunkt i den kända teknik som nämns i patentbeskrivningen och som utgörs av ett skrivark med starkt kontrasterande blåa linjer.

Vad gäller den i patentkrav 1 förekommande bestämmningen ”stömlinjerna har lägre färgskillnadsgrad i förhållande till vitpunkten än huvudaren” så har denna motsvarighet i grundhandlingarna. Det understryks att ”färgskillnadsgrad i förhållande till vitpunkten” är den tekniskt korrekta och absoluta termen. Genom bestämmningen uttrycks sakförhållandena på ett tekniskt korrekt sätt.

Patentkrav 1 innehåller därutöver bestämda uppgifter om vad som söks skyddat, vad gäller ändringar gjorda efter patentmeddelandet, och anger en definition av uppfinningen som medför att ändamålet med uppfinningen uppnås.

SB, invändaren, har till utveckling av sin talan anfört i huvudsak följande.

Patentet är så brett att det gör anspråk på allt från vita stömlinjer på en grön griffeltavla, ljusrosa linjer i ett mörkrosa anteckningsblock, och att ta fram ljusare stömlinjer i ritprogrammet på datorn. Patentet specificerar inga färger, inga former, inga material bara idén att stödmönstret ska vara på andra sidan ritytan i färgrymden jämfört med vad ritmönstret är, och att avståndet mellan stödmönstrets och ritytans färg ska falla inom vissa intervall.

Vid en optisk mätning på det aktuella kuvertet fanns bara tillgång till en äldre CIE-standard. Om en ordentlig mätning, vilket Björn Kruses inte är, mot förmodan skulle visa att kuvertets färgskillnadsgrad faller utanför det omstridda intervallet, som täcker ungefär 60% av alla tänkbara

färgskillnadsgrader, så borde ändå kuvertets existens påvisa idén om ljusare stömlinjer och vara nog för att ifrågasätta uppfinningshöjden.

Björn Kruses digitala mätning, daterad 22 december 2009, har många brister. Enligt CIE76 skulle det inte ens gå att se skillnaden om Delta-E var, som Björn Kruse påstår, under 0.6.

Whitelines AB har därvid vidare anfört i huvudsak följande.

Invändaren hävdar att hans mätning utförts optiskt. Eftersom alla mätningar av färg är gjorda optiskt är detta ingen invändning som har bäring på att använda skanner. En tolkning av invändningen kan innebära att han använt ett annat instrument speciellt gjort för färgmätning. Eftersom han dock inte informerar om vilket instrument som använts (spektrofotometer, densitometer etc.) kan kritiken inte bemötas i detalj.

Invändaren anser att den uppmätta färgskillnaden på 0,6 Delta-E är liten. Det är mycket riktigt så. Gränsen för att kunna observera färgskillnader är satt till 1,0 (JND). Detta gäller dock under de förutsättningar som CIE specificerar. Dessa förutsättningar förutsätter skillnader mellan *homogena* områden. Att man över huvud taget ser en randning i "kuvertfallet" beror sannolikt på att det mänskliga synsinnet har en förstärkande effekt i spatiellt hänseende, ett välkänt och dokumenterat faktum.

Alla mätinstrument räknar om uppmätta RGB-värden till önskad färgrymd, t.ex. Lab. Hur detta görs är inte alltid lätt att få detaljerad information om då tillverkarna håller det hemligt. De matematiska uttrycken för omvandlingen är emellertid välkända men inte alltid den spektrala känsligheten hos mätinstrumentet i respektive område. Således kan små variationer förekomma beroende på de ljuskällor och filter som används. De är dock så små att man inom den grafiska branschen utan att tveka accepterar dem.

DOMSKÄL

Fråga om nyhet

Uppfinningen enligt patentkrav 1 avser ett skrivpapper med stödlinjer för läsning eller skrivning. Skrivpapper är enligt Terminologicentrum, TNC, ett vällimmat papper lämpat för bläckskrift på båda sidor. Då patentskriften inte innehåller någon annan definition på vad som avses med skrivpapper får bestämningen förstås på det sätt som TNC anger.

Det anförda kuvertet (D1) är framställt av ett tunt arkmaterial som är avsett att försees med skrift och har på sin framsida en huvudarea med en första färgton och tre parallella stödlinjer med en andra, jämfört med huvudarean, ljusare färgton. Nedanför och i nära anslutning till den nedersta av dessa stödlinjer finns ytterligare en ljus, grövre linje. Stödlinjernas färgton kontrasterar synligt mot huvudareans färgton. En fackman som betraktar kuvertet skulle enligt rättens mening uppfatta att kuvertets utformning medför och är avsett att ge en god läsergonomi.

Kuvertet (D1) är i sin egenskap av kuvert avsett att tjäna som omslag för brev. Även om det är fullt möjligt att skriva på både kuvertets in- och utsida, dvs. på båda sidor av kuvertets arkmaterial, och kuvertets material inte kan sägas vara olämpligt för detta är avsikten att kuvertet ska försees med skrift på dess utsida. Kuvertet kan av ovanstående skäl inte sägas utgöra ett skrivpapper.

Uppfinningen enligt patentkrav 1 skiljer sig således från vad som är känt genom D1 och då övrig i målet känd teknik inte kan anses föregripa uppfinningen är det som anges i patentkravet nytt i förhållande till den i målet kända tekniken.

Fråga om uppfinningshöjd

Vid bedömning av om uppfinningen, så som den definieras i patentkrav 1, väsentligen skiljer sig från i målet känd teknik får den kända teknik som framgår av patentets beskrivning, och som parterna beretts tillfälle att yttra sig över, anses vara den teknik som kommer uppfinningen närmast, dvs. ett vitt pappersark med relativt kraftigt kontrasterande stödlinjer av

en blå färg som äldre konventionella kopiatorer/skannrar hade svårt att uppfatta.

Skripapperet enligt uppfinningen skiljer sig från den närmast liggande tekniken genom vad som anges i patentkravets kännetecknande del, som har innebörden att stödlinjernas färgton är ljusare än huvudareans färgton och att färgskillnadsgraden, definierad som ΔE i CIELab-rymden, mellan huvudarean och stödlinjerna ligger i området 1-18.

Enligt vad som påstås i patentbeskrivningen uppnås med dessa bestämmingar ett stödlinjerat skripapper som ger god läsergonomi och vars linjer är tydliga men ändå så svaga att de inte enkelt kan överföras till kopior framställda med konventionella kopiatorer/skannrar.

Fackmannen som utgår från den närmast kända tekniken skulle därmed vara ställd inför problemet att åstadkomma ett stödlinjerat skripapper som har de nämnda egenskaperna.

Fackmannen på området får utöver sin kännedom om olika typer av skripapper anses ha kännedom även om andra närbesläktade produkter som är avsedda att förses med skrift, t.ex. kuvert. Han skulle därför beakta sådan teknik, inbegripet kuvertet D1 som beskrivits ovan, då han söker en lösning på nämnda problem.

Gällande frågan om hur stor färgskillnadsgraden är mellan det anförda kuvertets (D1) huvudarea och stödlinjerna har Whitelines AB hänvisat till en mätning gjord av professor Björn Kruse vid Linköpings Universitet. Enligt denna mätning uppgår den aktuella färgskillnadsgraden, definierad som ΔE i CIELab-rymden, till 0,5245. Bolaget har förklarat att färgskillnads-mätningar av olika skäl är behäftade med viss osäkerhet, men samtidigt angivit att denna osäkerhet är så liten att branschen utan vidare accepterar den. Enligt Whitelines AB är gränsen för att kunna observera färgskillnader satt till 1,0 (JND) under de förutsättningar som CIE specificerar. Att man ändå kan se kuvertets stödlinjer beror enligt bolaget sannolikt på att det mänskliga synsinnen har en förstärkande effekt i spatiellt hänseende. Whitelines AB har under invändningsförfarandet i PRV angivit att kuvertets linjer inte skulle framträda på en kopia av

kuvertet men är så svaga att det är ansträngande för ögat att använda dem som stömlinjer på grund av liten kontrast.

Invändaren har ifrågasatt den av Whitelines AB åberopade digitala mätningen och anfört bl.a. att mätningen har många brister och att det inte skulle gå att se färgskillnaden om ΔE var under 0,6.

I Färgguiden 2006, vilken det hänvisas till i PRV:s beslut, anges på sid. 14 bl.a följande. Den av CIE, internationella kommissionen för standardisering inom belysningsområdet, utvecklade färgrymden CIELab är uppbyggd efter perceptuella principer, varvid avståndet mellan två färger i färgrymden uttryckt i ΔE är ett objektivt uttryck för färgskillnaden – som det mänskliga ögat uppfattar den. ΔE betecknar det geometriska avståndet, och därmed färgskillnaden, mellan två färgvärden i färgrymden CIELab. Under utvecklingen av CIELab-systemet förutsattes att en färgskillnad på $\Delta E=1$ är det minsta värdet som standardobservatören kan se. Är ΔE mindre än 1 så ska skillnaden kunna ignoreras, eftersom den normalt inte kan ses med det mänskliga ögat.

I Färgguiden 2006 anges på sid. 14 även att ögat inte förmår uppfatta en färgskillnad mellan två färger uppmätt i ΔE vid värden mellan 0-1, att värden mellan 1-2 motsvarar en väldigt liten färgskillnad, som kan ses av ett tränat öga, att värden mellan 2-3,5 motsvarar en skillnad som kan ses av de flesta människor utan problem, att värden mellan 3,5-6 motsvarar en klar skillnad som lätt kan upptäckas och att värden över 6 motsvarar en skillnad som alla kan se.

Mot bakgrund av vad som anges i Färgguiden och efter att ha betraktat det fysiska exemplar av det i målet anförda kuvertet (D1) kommer Patentbesvärslätten, med beaktande även av vad parterna har anfört, till slutsatsen att färgskillnaden, definierad som ΔE i CIELab-rymden, mellan kuvertets huvudarea och stömlinjer är över 1 och inom det i patentkrav 1 angivna intervallet.

Kuvertets framsida, vad avser dess huvudarea och stömlinjer, är alltså utformat på ett sätt som överensstämmer med vad som i patentkravets kännetecknande del anges gälla för skrivpapperets stömlinjer och huvudarea.

Fackmannen som med utgångspunkt i den närmast kända tekniken söker en lösning på problemet att åstadkomma ett stöddlinjerat skrivpapper som ger god läsergonomi och vars linjer är tydliga men ändå så svaga att de inte enkelt kan överföras till kopior framställda med konventionella kopiatorer/skannrar får genom kuvertet D1 ledning om ett alternativt sätt att åstadkomma tydliga stöddlinjer och god läsergonomi. Han skulle genast inse att den teknik och det utförande som använts på kuvertet för att bilda stöddlinjerna utgör ett direkt tillämpbart alternativ för att på motsvarande sätt bilda stöddlinjer hos skrivpapperet enligt den närmast kända tekniken. Fackmannen skulle redan i och med detta ha kommit fram till vad som anges i patentkrav 1.

Följande tillägg kan emellertid göras. Whitelines AB har, som nämnts ovan, under invändningsförfarandet vitsordat att kuvertets stöddlinjer inte skulle synas på en kopia av kuvertet. Motsvarande måste gälla för ett skrivpapper, enligt den närmast kända tekniken, som modifierats och utformats med stöddlinjer i enlighet med kuvertets utförande. Vid tiden för uppfinningen skedde en utveckling av kopiatorer/skannrar som innebar att färger, t.ex. blå, vilka tidigare inte framträtt på kopior nu blev synliga. Mot bakgrund av de ändrade förutsättningar som följde av den utvecklingen får fackmannen anses ha haft anledning att förvänta sig att ett skrivpapper som modifierats och utformats med stöddlinjer i enlighet med det kända kuvertet (D1) skulle utgöra en lösning på problemet att stöddlinjer inte enkelt ska vara överförbara till en kopia. Han skulle därför även av detta skäl ha provat att modifiera den närmast kända tekniken på ovan angivet sätt.

Då fackmannen således skulle komma fram till en lösning som överensstämmer med skrivpapperet enligt patentkrav 1 saknar uppfinningen uppfinningshöjd.

Redan på grund av ovanstående skäl ska överklagandet avslås.

Vid denna utgång saknas anledning att gå in på frågorna om vad som anges i patentkrav 1 har motsvarighet i grundhandlingarna, om det i patentbeskrivningen angivna ändamålet med uppfinningen uppnås med vad som anges i patentkrav 1 och om de ändringar som gjorts i

förhållande till det beviljade patentkravet medför att patentkrav 1 enligt yrkandet i dessa delar innehåller bestämda uppgifter om vad som söks skyddat.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se domsbilaga 2 (Formulär A)

I avgörandet har deltagit patenträttsråden Peter Strömberg, ordförande, Anders Brinkman, referent, och Yvonne Siösteen. Enhälligt.